

Predicting Marital Adjustment among Young Couples based on Personality Traits, Differentiation of Self and Psychological Hardiness

Roshannejhad, N., Bayanfar, *F., Talepasand, S.

Abstract

Introduction: The aim of this study was to predict marital adjustment among young couples in Ahvaz based on personality traits, differentiation of self and psychological hardiness.

Method: Design of this study was descriptive-correlational. Statistical population included all young couples in the age range of 20 to 40 years old in Ahvaz city in 2019. Participants were 368 male and female that were selected by a multistage cluster sampling method among all young couples. Tools were Neo Five Factor Inventory, Differentiation of self-Inventory, Kobasa Hardiness Questionnaire and Graham^o Bisspicrrier Marital Adjustment Questionnaire. Data were analyzed using Pearson s Correlation and Multiple Regression Analysis.

Results: From Neo personality traits: E (0/75), C (0/49), A(0/48), O(0/33) and N(-0/54); from differentiation of self dimensions: I position (0/56), emotional reactivity (0/40), emotional fusion (-0/19) and from hardiness: commitment (0/41), challenge (0/42) and control (0/42) were related with marital adjustment. Regression analysis showed significantly Beta coefficients for E(0/63), N(-0/11), O(0/07), for I position (0/59), emotional reactivity 0/27, emotional fusion (0/26), emotional cutoff (-0/13), and for control (0/26), challenge(0/22) and commitment (0/18).

Conclusion: It could be concluded that couples who are higher in E, C, A, O and lower in N, and are more differentiated of self and psychological hardiness are more compatible in their marital life.

Keywords: Maritl Adjastment, Personality Trait, Differentiation of Self, Hardiness.

پیش بینی سازگاری زناشویی زوج های جوان بر مبنای ویژگی های شخصیتی، تمایز یافتگی خود و سرسختی

نجمه روشن نژاد^۱، فاطمه بیان فر^۲، سیاوش طالع پسند^۳

تاریخ پذیرش: ۹۸/۰۴/۰۱

تاریخ دریافت: ۹۷/۱۲/۲۵

چکیده

مقدمه: هدف این پژوهش پیش بینی سازگاری زوج های جوان از طریق ویژگی های شخصیتی، تمایز یافتگی خود و سرسختی روانشناختی در شهر اهواز بود.

روش: پژوهش حاضر توصیفی^o همبستگی بود. جامعه پژوهش شامل کلیه زوج های جوان ۲۰ تا ۴۰ ساله شهر اهواز در سال ۱۳۹۷ بودند که به مراکز بهداشتی و درمانی مراجعه کرده بودند و بر طبق آمار شبکه بهداشت شهر اهواز ۹۳۷۴ نفر بودند. نمونه مورد مطالعه ۳۶۸ نفر (۱۸۴ زوج) بود که به روش نمونه گیری خوشه ای دومرحله ای انتخاب شدند و پرسشنامه های شخصیتی نئو مک کرا و کاستا، سازگاری زناشویی گراهام بی اسپانیر، تمایز یافتگی خود دریک و سرسختی کوباسا را تکمیل نمودند. داده ها با استفاده از آزمون همبستگی پیرسون و آزمون تحلیل رگرسیون چندگانه تحلیل شد.

یافته ها: از ویژگی های شخصیتی نئو: برون گرایی ۰/۷۵، وظیفه شناسی ۰/۴۹، توافق جویی ۰/۴۸، گشودگی ۰/۳۳ و روان رنجورخویی ۰/۵۴-؛ از ابعاد تمایز یافتگی خود: جایگاه من ۰/۰۵۶، واکنش پذیری عاطفی ۰/۴، و گریز عاطفی ۰/۱۹-؛ و از ابعاد سرسختی: کنترل ۰/۴۱، چالش طلبی ۰/۴۲ و تعهد ۰/۴۱ با سازگاری زناشویی ارتباط داشتند. بررسی رگرسیون بطور معنادار برای برون گرایی، روان رنجورخویی و گشودگی ضرایب بتای ۰/۶۳، ۰/۱۱۲- و ۰/۰۷؛ برای جایگاه من، واکنش پذیری عاطفی، هم آمیختگی و گریز عاطفی ضرایب بتای ۰/۵۹، ۰/۲۷، ۰/۲۶ و ۰/۱۳-؛ و برای کنترل، چالش طلبی و تعهد نیز ضرایب بتای ۰/۲۶، ۰/۲۲ و ۰/۱۸ را نشان داد.

نتیجه گیری: می توان گفت زوج هایی که برون گرایی، وظیفه شناسی، توافق جویی و گشودگی بالاتر و روان رنجورخویی پایین تری دارند و از تمایز یافتگی خود و سرسختی روان شناختی بالاتری برخوردارند در زندگی زناشویی خود سازگارتر هستند.

واژه های کلیدی: سازگاری زناشویی، ویژگی های شخصیتی، تمایز یافتگی خود، سرسختی.

۱- کارشناس ارشد مشاوره خانواده دانشگاه پیام نور، تهران، ایران

۲- نویسنده مسئول: استادیار، گروه روانشناسی و علوم تربیتی دانشگاه پیام نور، تهران، ایران

۳- دانشیار، گروه روانشناسی تربیتی دانشگاه سمنان، سمنان، ایران

مقدمه

سازگاری زناشویی^۱ با توجه به اهمیت نهاد خانواده در جوامع امروزی، ارتباط آن با کیفیت زندگی و تأثیرگذاری بر جنبه‌های مختلف از جمله سلامت جسمی و روانی از دهه ۱۹۹۰ مورد توجه قرار گرفته است. سازگاری زناشویی عبارت است از وضعیتی که در آن زن و شوهر در بیشترین مواقع احساس ناشی از خوشبختی و رضایت از همدیگر را دارند و فرآیندی است که در طول زندگی زن و شوهر به وجود می‌آید که لازمه آن انطباق سلیقه‌ها، شناخت صفات شخصیتی، ایجاد قواعد رفتاری و شکل‌گیری الگوهای سالم گفتگو و تعاملات است (۱).

سازگاری زناشویی مفهومی چند بعدی است که نسبت به رضایت زناشویی^۲ از ویژگی‌های عینی‌تری برخوردار است (۲). بر اساس بررسی‌های به عمل آمده سازگاری زناشویی دارای چهار مؤلفه اصلی رضایت دوتایی^۳، توافق دوتایی^۴، همبستگی دوتایی^۵ و گفتگوهای محبت‌آمیز^۶ است (۱، ۳). از جمله عوامل مؤثر بر سازگاری زناشویی، متغیرهای شخصیتی هستند. مطالعات انجام شده به طور کلی نشانگر آن است که ویژگی‌های شخصیتی^۷ با تمام عملکردهای انسان ارتباط دارد (۱). شخصیت به طور مستقیم و به عنوان عاملی تأثیرگذار بر فرآیند ارتباطی زوج-ها اثر دارد. شخصیت یک فرد انواع معین و متفاوتی از واکنش‌ها را از طرف متقابل فرامی‌خواند و بالطبع رضایت زناشویی و میزان سازگاری آنها را متأثر می‌سازد. پژوهش‌های انجام شده در بررسی نقش ویژگی‌های شخصیتی در میزان رضایت زناشویی نشان داده شخصیت تأثیرات پایداری بر روابط زناشویی دارد. همچنین برخی ویژگی‌های شخصیتی همچون روان رنجورخویی^۸ تنش‌ها و تعارضات را بین زوج‌ها افزایش می‌دهد و تداوم زندگی زناشویی را تهدید می‌کند (۲، ۴). پژوهشگران با استفاده از مدل پنج عاملی شخصیتی و نقش آن در سازگاری زناشویی نشان داده‌اند که از این پنج عامل، روان رنجورخویی که بیشتر با هیجان‌نازی منفی از آن یاد می‌شود، اثرات عمده‌ای بر سازگاری زناشویی دارد (۵). برخی پژوهشگران رابطه بین ویژگی‌های شخصیتی و سازگاری زناشویی را تأیید کرده‌اند و وظیفه‌شناسی^۹ را از همبسته‌های مهم رضایت زوجین نام برده‌اند. در پژوهش باس که در آن ویژگی‌های شخصیتی

مؤثر در روابط زناشویی بررسی شده، برون‌گرایی^{۱۰} با شیوه‌های تعامل زوج‌ها رابطه داشت (۴). برخی پژوهشگران نیز گشودگی به تجربه^{۱۱} را عامل مهمی در روابط زناشویی دانسته و معتقدند گشودگی به تجربه پایین در افراد موجب می‌شود آنها از انعطاف‌پذیری، تفکر واگرا و قدرت سازندگی برای حل مسایل و مشکلات زناشویی برخوردار نباشند (۶).

یکی دیگر از عواملی که می‌تواند در کاهش تعارضات و افزایش سازگاری زوجین نقش فعالی را بازی کند، تمایز یافتگی خود^{۱۲} زوجین است. تمایز یافتگی خود اساسی‌ترین مفهوم نظریه بوئن است (۷). تمایز یافتگی خود، توانایی فرد در تفکیک فرآیندهای عقلی و احساسی، صمیمیت و خودمختاری خویش از دیگران است (۵، ۸). مفهوم تمایز یافتگی خود همان‌طور که بوئن بیان کرد، غالباً در ادبیات خانواده‌درمانی درست تعبیر نشده و با استقلال یا فردیت یکسان دانسته شده است. هرچند تمایز یافتگی-خود در برخی ابعاد مشابه فردیت یا جدایی است ولی این مفهوم دقیقاً به معنای جدایی نیست. از نظر بوئن، تمایز یافتگی خود توانایی کاهش واکنش عاطفی به افراد مهم است تا فرد افکار خود و عقایدش را بدون توجه به فشارهای اجتماعی بیان کند (۹). زوج‌های تمایز نیافته در شرایط فشارزا دچار اضطراب و اختلال در کارکرد می‌شوند. با بررسی میزان تعارضات می‌توان به میزان تمایز یافتگی خود زوجین پی برد. تعارض با واکنش‌های عاطفی یا جدایی عاطفی زوجین مشخص می‌شود (۹). از دیدگاه نظری، چهار عامل مؤثر در تمایز یافتگی خود وجود دارد: واکنش عاطفی^{۱۳}، جدایی عاطفی^{۱۴}، آمیختگی با دیگران^{۱۵} و

- 1- marital adjustment
- 2- marital satisfaction
- 3- couple satisfaction
- 4- couple agreement
- 5- couple interconnection
- 6- friendly conversations
- 7- personality trait
- 8- neuroticism
- 9- conscientious
- 10- extraversion
- 11- openness
- 12- differentiation of self
- 13- emotional ractivity
- 14- emotional cutoff
- 15- emotional fusion
- 16- I position

درجاتی از آن برخوردارند و از سه مؤلفه اساسی تعهد^۳، کنترل^۴ و مبارزه‌جویی^۵ تشکیل شده است. تعهد به باور فرد به ارزش و اهمیت وجودی خود، ارزش قائل شدن برای خود و اهمیت دادن به فعالیت‌هایی که انجام می‌دهد اشاره دارد. کوباسا بر این باور است که تعهد، اساسی‌ترین عامل حفظ بهداشت روانی است. تعهد یعنی توانایی شناخت ارزش‌ها، اهداف و اولویت‌های یک فرد، ارزیابی دقیق تهدیدی که یک موقعیت خاص در زندگی ایجاد می‌کند و برای برخورد مناسب با آن ضروری است. مؤلفه کنترل به مفهوم مرکز کنترل که نخستین بار در سال ۱۹۶۰ به وسیله جولیان راتر مطرح شد نزدیک است. از نظر راتر افراد دارای منبع کنترل درونی مطمئن هستند که می‌توانند در دگرگونی محیط اطراف خویش اثرگذار باشند، در حالی که افراد دارای منبع کنترل بیرونی بر این باورند که در تغییر محیط و شرایط بی‌تأثیرند. از نظر سازگاری، احساس کنترل منتهی به فعالیت‌هایی می‌شود که هدفشان تغییر وضعیت مشکل ساز است. این مؤلفه یک باور کلی تعریف می‌شود که فرد می‌تواند بر جریان وقایع زندگی تأثیر بگذارد. مبارزه‌جویی یا چالش یک باور کلی است مبنی بر این که تغییر (نه ثبات) در زندگی طبیعی است و این تغییر مبارزه‌ای هیجان‌انگیز برای رشد بیشتر است. همچنین این مؤلفه به یک گرایش کلی در رابطه با وقایع پراسترس زندگی به صورت برانگیزاننده اشاره دارد (۱۴). افراد سرسخت به طور کلی از سازگاری بیشتر و خودکارآمدی بالاتری برخوردارند (۱۵). همچنین افرادی که اهمیت جایگاه خود را در زندگی دریافته‌اند، دارای منبع کنترل درونی‌اند و حوادث را پیامد اعمال خودشان، قابل کنترل و حتی مثبت ارزیابی می‌کنند (۱۶). تحقیقات نشان می‌دهد که سرسختی روان-شناختی مؤلفه‌ای است که با حس کنجکاو، تمایل به داشتن تجارب جالب و معنادار، ابراز وجود، پرانرژی بودن، توانایی و مقاومت مشخص شده است (۱۷). پژوهش‌های متعددی در مورد رابطه سرسختی روان‌شناختی و سازگاری

موقعیت من^{۱۶}. به سخن دیگر افراد تمایز یافته با ویژگی‌های زیر مشخص می‌شوند: (۱) ممکن است عواطف منفی شدیدی را تجربه کنند. اما توسط این عواطف تحلیل نمی‌روند و واکنش این دسته افراد کنترل شده است. (۲) زمانی که تجربه‌های درونی یا تعاملات بین فردی بسیار تنش‌زا باشد، افراد تمایز یافته لزومی احساس نمی‌کنند که از لحاظ عاطفی از دیگران جدا شوند. این گونه افراد از هویتی محکم برخوردارند. (۳) این افراد در روابط صمیمانه قادرند خود تعریف شده‌شان را حفظ کنند و با دیگران آمیخته نمی‌شوند. (۴) ذاتاً خودرهبند. افکار و احساسات خاص خودشان را دارند و اجباری در وفق دادن خود با انتظارات دیگران ندارند (۱۰).

از این دیدگاه زن و یا مردی که تمایز یافتگی خود پایینی داشته باشند، زمانی که ازدواج می‌کنند انتظار می‌رود بلوغ عاطفی کمتری را دارا و ظرفیتی محدود برای صمیمیت و یکی شدن داشته باشند (۱۱). تمایز یافتگی یک جزء جدایی‌ناپذیر از توانایی فرد برای رشد صمیمیت است و به نظر می‌رسد تمایز یافتگی خود با سطح رضایت^۱ مرتبط باشد و می‌تواند رضایت را افزایش داده و آن را پیش‌بینی کند (۱۲). برای مثال همسرانی که سطوح پایین تمایز یافتگی دارند ممکن است کمتر بتوانند برای بهبود روابطشان اقدام مفیدی انجام دهند. عدم اقدام در جهت بهبود روابط در نهایت به سطوح پایین رضایت زناشویی منجر می‌شود (۱۳). تمایز یافتگی خود به صورت ویژگی‌های درون فردی و بین فردی نیز قابل توصیف است. تمایز یافتگی درون فردی به توانایی فرد در ایجاد تعادل بین افکار و هیجان‌ات اشاره دارد، در حالی که تمایز یافتگی بین فردی به توانایی فرد در تجربه صمیمیت عمیق بدون به خطر افتادن احساس استقلال فردی اطلاق می‌شود (۱۱). بنابراین تمایز یافتگی می‌تواند بر روی ویژگی‌های شخصیتی تأثیر داشته باشد و از طرف دیگر ویژگی‌های شخصیتی می‌تواند عامل مهمی در پیش‌بینی سازگاری زناشویی محسوب شود.

عامل دیگری که در پیش‌بینی سازگاری مؤثر است سرسختی^۲ است. سرسختی مجموعه‌ای از ویژگی‌های شخصیتی است که در هنگام رویارویی با وقایع استرس‌زای زندگی، به عنوان منبع مقاومت ایفای نقش می‌کند. این مفهوم یک ساختار چندمؤلفه‌ای است که همه افراد به

1- marital satisfaction
2- hardiness
3- commitment
4- control
5- challenge

شد که برای شرکت در یک پژوهش به مرکز درمانی خود مراجعه کنند. برای تعیین حجم نمونه از فرمول کوکران استفاده شد و حجم نمونه با در نظر گرفتن سطح اطمینان ۹۵ درصد ۳۶۸ نفر (۱۸۴ زوج) محاسبه گردید. معیارهای ورود آزمودنی‌ها به پژوهش عبارت بودند از: ۱- محدوده سنی بین ۲۰ تا ۴۰ سال ۲- حداقل یک بار مراجعه به مراکز بهداشتی و درمانی ۳- داشتن حداقل میزان تحصیلات سیکل برای پاسخگویی به سوالات ۴- تمایل به مشارکت در پژوهش. معیارهای خروج آزمودنی‌ها از پژوهش عبارت بودند از: ۱- وجود اختلالات روانی و خلقی طبق پرونده مراجعان در مراکز بهداشتی و درمانی ۲- افرادی که سابقه طلاق داشتند و یا زندگی مشترک بدون ازدواج رسمی داشتند.

ابزار

۱- پرسشنامه آزمون شخصیتی NEO-FFI: پرسشنامه پنج عاملی نئو دارای یک فرم کوتاه ۶۰ سؤالی است که NEO-FFI نامیده می‌شود. این پرسشنامه شامل ۵ خرده مقیاس روان‌رنجورخویی، برون‌گرایی، گشودگی به تجربه، توافق‌جویی و وظیفه‌شناسی است. هر یک از این ۵ مقیاس دارای ۱۲ سؤال است که به صورت ۰، ۱، ۲، ۳، ۴، نمره‌گذاری می‌شود و تعدادی از سؤالات معکوس نمره‌گذاری می‌شود. با استفاده از کلید هر شاخص که بر روی پاسخنامه قرار داده می‌شود، نمره‌های هر یک از آنها محاسبه می‌شود و این نمره‌ها از حاصل جمع ساده گزینه‌های هر شاخص به دست می‌آید. سپس این نمره‌ها به پروفایلی که نمره‌های خام را به نمره‌های T تبدیل می‌کند، منتقل می‌شود. پس از نمره‌گذاری و انتقال به پروفایل، نمره‌ها مورد طبقه‌بندی و تفسیر قرار می‌گیرد. اعتبار و روایی این مقیاس در پژوهشی که در مورد دانشجویان علوم انسانی دانشگاه تهران انجام شد، مورد تأیید قرار گرفته است. در این پژوهش از دو روش بازآزمایی و همسانی درونی برای برآورد ضریب اعتبار استفاده شده است. در روش بازآزمایی کوتاه‌مدت، ضریب همبستگی نمرات نوبت اول و نوبت دوم که با فاصله بین ۲ تا ۳ هفته اجرا شد، برای هر یک از عوامل جداگانه محاسبه شده است. این ضرایب برای پنج عامل که عبارتند از:

زناشویی انجام شده با وجود این هنوز میزان ارتباط این دو متغیر به خوبی تبیین نشده است. نتایج تحقیقات متعدد نشان می‌دهد میزان موفقیت و سازگاری زناشویی وابسته به میزان آگاهی زوجین از عوامل مؤثر بر روابط زناشویی است. شناخت عوامل مرتبط با سازگاری زناشویی موجب کاهش مسائل و مشکلات پیش روی زوجین به ویژه زوج‌های جوان می‌شود. تجربه‌های بالینی و رویکردهای خانواده درمانی نشان می‌دهد شناخت عوامل مؤثر در سازگاری زناشویی می‌تواند در جلوگیری از تعارضات زناشویی نقش کلیدی را بازی کند. با توجه به شرایط فرهنگی کشور ما و کم بودن میزان سازگاری زناشویی به ویژه در سال‌های اول ازدواج و در بین زوج‌های جوان و با عنایت به پیشینه پژوهشی ذکر شده و نقش ویژگی‌های شخصیتی، تمایزیافتگی خود و سرسختی روان‌شناختی در حل تعارضات و رضایت زناشویی و همچنین با توجه به اینکه پیش‌بینی سازگاری زناشویی زوج‌های جوان بر مبنای ویژگی‌های شخصیتی، تمایزیافتگی خود و سرسختی روان‌شناختی تاکنون به صورت همزمان در منابع ایرانی انجام نشده است پژوهش حاضر با هدف پیش‌بینی سازگاری زناشویی زوج‌های جوان بر مبنای ویژگی‌های شخصیتی، تمایزیافتگی خود و سرسختی روان‌شناختی و همچنین یافتن مهم‌ترین عوامل اثرگذار انجام گرفته است تا سهم هر یک از این ابعاد در پیش‌بینی سازگاری زناشویی را آشکار کند.

روش

طرح پژوهش: پژوهش حاضر با توجه به هدف آن، بنیادی و با توجه به بررسی رابطه بین متغیرها توصیفی و از نوع همبستگی بود.

آزمودنی‌ها: جامعه آماری پژوهش شامل کلیه زوجین جوان بین ۲۰ تا ۴۰ ساله شهر اهواز در سال ۱۳۹۷ بود که به مراکز بهداشتی و درمانی مراجعه کرده بودند و بر اساس آمار سازمان بهداشت شهر اهواز ۹۳۲۴ نفر بودند. نمونه‌گیری به روش خوشه‌ای دومرحله‌ای انجام شد. به این صورت که ابتدا از میان تمام زوجین مراجعه کننده به مراکز بهداشتی و درمانی، زوجین جوان بین ۲۰ تا ۴۰ سال و در مرحله بعد از میان تمام مناطق شهر پنج منطقه شمال، جنوب، شرق، غرب و مرکز شهر اهواز انتخاب شدند. سپس در چند نوبت فراخوان عمومی از تمامی این زوجین خواسته

روان‌رنجورخویی، برون‌گرایی، گشودگی به تجربه، توافق‌جویی و وظیفه‌شناسی به ترتیب برابر با ۰/۸۴، ۰/۸۲، ۰/۷۸، ۰/۶۵ و ۰/۸۶ است. در پژوهشی که کاستا و مک‌کرا برای بازآزمایی کوتاه‌مدت فرم کوتاه آزمون NEO روی ۲۰۸ نفر از دانشجویان به فاصله ۳ ماه انجام دادند، ضرایب اعتبار برای ۵ عامل به ترتیب ۰/۸۳، ۰/۷۵، ۰/۸۰، ۰/۷۹، ۰/۷۹ محاسبه شد. در بررسی ضریب اعتبار به روش همسانی درونی برای هر یک از عوامل پنج‌گانه فرم کوتاه مقیاس از شاخص ضریب اعتبار آلفای کرونباخ استفاده شده که نتایج به دست آمده برای پنج عامل با ۱۲ سؤال به ترتیب برابر با ۰/۷۳، ۰/۴۳، ۰/۵۸ و ۰/۷۷ بود. پس از حذف بعضی از سؤالات، مقدار ضریب آلفا به ترتیب برای پنج عامل برابر با ۰/۷۶، ۰/۵۴، ۰/۶۱ و ۰/۷۸ محاسبه شد که نشانه همسانی درونی خوب مقیاس است. برای بررسی روایی این مقیاس نیز برای هر یک از عوامل پنج‌گانه ضریب همبستگی پیرسون بین نمره‌های فرم کوتاه و فرم بلند آزمون (NEO-PI-R) برای ۴۰ نفر آزمودنی محاسبه شد. ضریب همبستگی به دست آمده برای هر یک از عوامل به ترتیب برابر ۰/۷۰، ۰/۷۲، ۰/۷۱، ۰/۴۱ و ۰/۷۵ بود. این نتایج روایی فرم کوتاه مقیاس شخصیتی NEO-FFI را تأیید می‌کنند. نتایج روایی همگرا نشان داد همبستگی بین روان‌رنجورخویی و برون‌گرایی نئو یا نوروزگرایی و برون‌گرایی آیزنک به ترتیب ۰/۶۸ و ۰/۴۷ به دست آمد (۱۸). در پژوهش حاضر پایایی این آزمون، با استفاده از روش آلفای کرونباخ، برای پنج عامل که عبارتند از: روان‌رنجورخویی، برون‌گرایی، گشودگی به تجربه، توافق‌جویی و وظیفه‌شناسی به ترتیب روان‌رنجورخویی ۰/۶۳، برون‌گرایی ۰/۶۵، گشودگی به تجربه ۰/۷۰، توافق‌جویی ۰/۶۴ و وظیفه‌شناسی ۰/۵۹ به دست آمد.

۲- پرسشنامه تمایز یافتگی خود (DSI-R): پرسشنامه تمایز یافتگی خود یک پرسشنامه خودسنجی است که توسط اسکورن و فریدلندر (۱۹) تهیه شده و سپس توسط اسکورن و اسمیت، ۲۰۰۳ مورد تجدیدنظر قرار گرفته است این پرسشنامه ۴۶ سؤالی است که به منظور سنجش تمایز یافتگی افراد به کار می‌رود و تمرکز اصلی آن روی ارتباطات مهم زندگی و ارتباطات جاری افراد با خانواده اصلی است. این پرسشنامه با مقیاس لیکرت در یک طیف

۶ گزینه‌ای درجه‌بندی شده است. حداکثر نمره این پرسشنامه ۲۷۶ است. نمره کمتر در این پرسشنامه نشانه سطوح پایین تمایز یافتگی است. روایی محتوایی این پرسشنامه با روش همسانی درونی ۰/۸۳ گزارش شده است پرسشنامه مذکور از ۴ خرده مقیاس واکنش‌پذیری عاطفی، جایگاه من، گریز عاطفی و هم‌آمیختگی با دیگران تشکیل شده است. اسکورن و اسمیت (۲۰)، پایایی کل را با ضریب آلفای کرونباخ ۰/۹۲ و دامنه پایایی خرده مقیاس‌ها را ۰/۸۱ تا ۰/۸۶ گزارش کرده‌اند. هات در پژوهش خود پایایی درونی را از طریق روش آلفای کرونباخ برای کل پرسشنامه ۰/۸۱، برای خرده مقیاس واکنش عاطفی ۰/۸۱، جایگاه من ۰/۶۹، گریز عاطفی ۰/۶۵ و برای هم‌آمیختگی با دیگران ۰/۶۰ را به دست آورد. اسکورن این پرسشنامه را بر روی ۲۴ نفر از دانش‌آموزان سال اول دبیرستان اجرا کرد و پس از تجزیه و تحلیل نتایج در نهایت پایایی این پرسشنامه را با استفاده از ضریب آلفای کرونباخ ۰/۸۱ به دست آورد (۱۱). در پژوهش حاضر نیز پایایی این ابزار با استفاده از ضریب آلفای کرونباخ برای کل پرسشنامه ۰/۸۰ و برای خرده مقیاس‌های آن به ترتیب، واکنش‌پذیری عاطفی ۰/۷۹، جایگاه من ۰/۶۴، گریز عاطفی ۰/۷۵ و هم‌آمیختگی با دیگران ۰/۶۲ محاسبه شد.

۳- مقیاس سرسختی روان‌شناختی کوباسا: این آزمون به وسیله کوباسا، مدی و بارتون ساخته شده است. آزمون زمینه‌یابی دیدگاه‌های شخصی پرسشنامه‌ای است که در سنجش سرسختی روان‌شناختی به کار می‌رود. این آزمون از ۵۰ ماده تشکیل شده است. که آزمودنی باید میزان درست یا نادرست بودن جمله‌ها را با یک مقیاس ۴ درجه ای از صفر تا سه مشخص کند. عدد صفر نشان دهنده این است که آن جمله اصلاً درست نیست و عدد سه نشان دهنده آن است که آن جمله خاص از نظر آزمودنی کاملاً درست است. این آزمون از سه مؤلفه فرعی چالش‌طلبی (۱۷ سؤال)، تعهد (۱۶ سؤال) و کنترل (۱۷ سؤال) تشکیل شده است. نمره بیشتر در کل مقیاس و مؤلفه‌های آن نشان‌دهنده میزان بالاتر آن ویژگی در آزمودنی است. برای

نظریه خود در مورد کیفیت روابط زناشویی، این پرسشنامه را ابزاری مناسب برای ارزیابی کیفیت زناشویی معرفی کرده است. این پرسشنامه ۱۴ سؤالی، از روی فرم اصلی ۳۲ سؤالی اسپانیر ساخته شده است که به صورت طیف ۶ تایی از ۰ تا ۵ نمره گذاری می‌شود. پاسخ کاملاً موافق نمره ۵ و کاملاً مخالف نمره صفر می‌گیرد. این ابزار از سه خرده مقیاس "همفکری و توافق"، "رضایت" و "انسجام" تشکیل شده است. روایی محتوای این ابزار را هیأتی سه نفری از داوران تأیید کردند و روایی ملاک محور آن با قدرت تشخیص در جداسازی افراد متأهل از مطلقه، متأهل از زندگی مشترک، همجنس‌گرا از دگرجنس‌خواه و تفاوت‌های زوج‌های دارای فرزند از زوج‌های بدون فرزند تأیید شد. روایی سازه از طریق استفاده از آن در بیش از هزار مطالعه و روایی همگرای آن به واسطه رابطه‌اش با مقیاس سازگاری زناشویی لاک^۵ و الاس^۶ ($r=0/86$) مورد تأیید واقع شده است (۲۵).

روند اجرای پژوهش: ابتدا از میان تمام زوجین مراجعه کننده به مراکز بهداشتی و درمانی شهر اهواز، زوجین جوان بین ۲۰ تا ۴۰ سال و در مرحله بعد از میان تمام مناطق شهر پنج منطقه شمال، جنوب، شرق، غرب و مرکز شهر اهواز انتخاب شدند. سپس در چند نوبت فراخوان عمومی از تمامی این زوجین خواسته شد که برای شرکت در یک پژوهش به مرکز درمانی خود مراجعه کنند. در مرحله بعد با برگزاری جلسه آگاهی از اهداف پژوهش برای مشارکت کنندگان در پژوهش که در سالن اجتماعات و یا نمازخانه مراکز بهداشت برگزار می‌شد، پرسشنامه‌ها ارائه و پس از تکمیل جمع‌آوری گردید. در طول تکمیل پرسشنامه‌ها پژوهشگر و دستیار ایشان در محل برای پاسخگویی به سوالات احتمالی مشارکت کنندگان و نظارت بر فرایند تکمیل پرسشنامه‌ها حضور داشتند.

یافته‌ها

یافته‌ها نشان می‌دهد که میانگین سنی مشارکت کنندگان در پژوهش ۲۵-۲۰ سال ۲۵/۵۴ درصد، ۳۰-۲۵ سال ۲۴/۴۶ درصد، ۳۵-۳۰ سال ۲۸/۸۰ درصد، ۴۰-۳۵ سال ۲۱/۱۹ درصد است. سطح تحصیلات زیردیپلم ۳۲/۶۰ درصد، دیپلم ۳۰/۴۳، کارشناسی ۲۶/۶۳ درصد، کارشناسی ارشد ۸/۶۹

هر یک از مؤلفه‌های چالش طلبی، تعهد و مبارزه‌جویی نمره‌ی جداگانه ارائه می‌شود. آزمون دارای نمره‌ی کل نیز هست که از میانگین غیر وزنی نمره‌های سه مؤلفه نامبرده در بالا تشکیل می‌شود.

به نظر مدی ۵۰ ماده‌ای که در این آزمون به کار رفته است، نسل سوم آزمون‌های سرسختی روان‌شناختی است. سه مؤلفه این آزمون از پایایی و همسانی درونی مطلوبی برخوردارند و تحلیل عوامل نشان داده است که این سه عامل به یکدیگر مرتبط هستند. اوپلیتی بر این باور است که در حال حاضر این آزمون بهترین شیوه سنجش سرسختی روان‌شناختی است. این مقیاس از ثبات و همسانی درونی بالایی برخوردار است. تحلیل عوامل این سه آزمون ۳ عامل مرتبط را نشان داده است که بر همگونی سازه‌ی سرسختی روان‌شناختی دلالت می‌کند. یافته‌های به دست آمده با این آزمون مشابه یافته‌هایی است که از آزمون‌های نسل دوم مشتق شده‌اند. این مقیاس پایایی و اعتبار بیشتری نسبت به مقیاس‌های نسل دوم دارد (۲۱). در مورد روایی پرسشنامه سرسختی، ناخدا و یارعلی با استفاده از مقیاس‌های متفاوتی به اعتباریابی مقیاس سرسختی مبادرت ورزیدند. ناخدا برای کل مقیاس سرسختی و خرده مقیاس‌های تعهد، کنترل و مبارزه‌جویی ضرایب اعتبار ۰/۵۳، ۰/۴۸، ۰/۳۵، ۰/۳۸ را گزارش کرده است. در پژوهش یارعلی نیز برای همان متغیرها به ترتیب ضرایب اعتبار ۰/۶۰، ۰/۷۳، ۰/۵۱ و ۰/۲۷ گزارش شده است (۲۱). روایی سازه این مقیاس در جامعه ایرانی ۰/۵۳ و پایایی آن با استفاده از ضریب آلفای کرونباخ برای کل مقیاس ۰/۸۴ و برای مؤلفه‌های آن، یعنی کنترل، تعهد و چالش‌طلبی به ترتیب ۰/۶۸، ۰/۷۵ و ۰/۶۶ گزارش شد (۲۱). در این پژوهش ضریب پایایی به روش آلفای کرونباخ برای کل مقیاس ۰/۸۷ و برای خرده مقیاس‌های آن، یعنی کنترل، تعهد و چالش‌طلبی به ترتیب ۰/۶۵، ۰/۷۸ و ۰/۶۹ به دست آمد. بنابراین پایایی این پرسشنامه مورد تأیید قرار گرفته است.

۴- مقیاس سازگاری زناشویی اصلاح شده^۱: این پرسشنامه توسط باسی و همکاران (۲۲) ساخته شده است. فرم اصلی این مقیاس را اسپانیر (۲۳) و بر اساس نظریه لیوایز و اسپانیر (۲۳)، در مورد کیفیت روابط زناشویی ساخته شده است. فینچام و برادبوری (۲۴) نیز پس از مطرح کردن

درصد، دکترای تخصصی ۱/۶۳ درصد است. میانگین، انحراف استاندارد، چولگی و کشیدگی متغیرهای مورد مطالعه در جدول یک گزارش شده است. یافته‌ها نشان می‌دهد که چولگی و کشیدگی همه متغیرها کمتر از $\pm 1/96$ است. برای بررسی مفروضه نرمال بودن توزیع داده‌ها از آزمون کولموگروف-اسمیرووف استفاده شد. این آزمون برخورداری

داده‌های مورد تحلیل را از یک توزیع نرمال در فاصله اطمینان ۹۵ درصد مورد تأیید قرار داد. با توجه به مقادیر حد معناداری به دست آمده برای گروه‌های مختلف و بزرگتر بودن این مقدار از $0/05$ می‌توان گفت که توزیع‌ها از منحنی نرمال پیروی می‌کند.

جدول (۱) میانگین، انحراف استاندارد، چولگی و کشیدگی متغیرهای مورد مطالعه

متغیرها	شاخص متغیر	میانگین	انحراف معیار	چولگی	کشیدگی
پنج عامل نئو	روان‌رنجورخوبی	۲۳/۲۲	۵/۶۹	-۰/۵۱	-۰/۳۰۴
	برون‌گرایی	۲۲/۴۹	۸/۱۵	۰/۵۲۳	-۰/۰۰۹
	گشودگی به تجربه	۲۴/۷۳	۴/۷۹	-۰/۴۸	-۰/۱۰۶
	توافق جویی	۲۴/۷۳	۶/۲۲	۰/۲۶۷	-۰/۱۶۳
	وظیفه‌شناسی	۲۴/۵۶	۵/۹۴	۰/۳۶۵	۰/۳۳۷
تمایز یافتگی خود	واکنش‌پذیری عاطفی	۲۱/۶۹	۳/۷۹	-۰/۷۸۶	۱/۱۶
	جایگاه من	۲۱/۲۲	۶/۱۲	۰/۳۶۷	-۰/۳۲۷
	گریز عاطفی	۱۰/۷۹	۳/۴۷	-۰/۰۳۱	-۰/۷۲۲
	هم‌آمیختگی با دیگران	۱۷/۴۵	۴/۶۲	۰/۳۳۴	-۰/۹۹۸
	تمایز یافتگی خود (کل)	۷۱/۱۷	۸/۵۸	-۰/۶۶۶	۰/۵۲۷
سرسختی	تعهد	۱۳/۸۶	۳/۹۵	۰/۱۳۶	-۰/۵۴۳
	چالش طلبی	۶/۰۱	۲/۵۷	۰/۳۵۸	-۰/۲۷۹
	کنترل	۱۰/۸۶	۳/۲۶	۰/۰۶۹	-۰/۳۶۳
	سرسختی (کل)	۳۰/۷۵	۷/۷۸	۰/۶۲۱	-۰/۰۸۷
سازگاری زناشویی	سازگاری	۸۷/۹۸	۲۳/۱۱	-۰/۱۱۵	-۰/۳۴۵

جدول (۲) همبستگی صفر مرتبه ویژگی‌های شخصیتی، سطح تمایز یافتگی، سرسختی و مقیاس سازگاری

متغیر	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	۱۳	۱۴	۱۵
۱. سازگاری زناشویی	۱														
۲. برون‌گرایی	۰/۷۴۹**	۱													
۳. گشودگی به تجربه	۰/۲۳۲**	-۰/۱۳۲**	۱												
۴. روان‌رنجورخوبی	-۰/۵۲۵**	-۰/۵۹۸**	-۰/۲۱۱**	۱											
۵. توافق جویی	۰/۴۷۹**	۰/۶۱۳**	۰/۲۵۳**	۰/۴۲۷**	۱										
۶. وظیفه‌شناسی	۰/۴۹۵**	۰/۵۸۵**	۰/۳۵۳**	۰/۴۷۷**	۰/۵۲۶**	۱									
۷. تعهد	۰/۴۰۹**	۰/۵۰۷**	۰/۲۸۹**	۰/۳۳۴**	۰/۴۹۸**	۰/۵۰۴**	۱								
۸. چالش طلبی	۰/۴۲۰**	۰/۵۸۴**	۰/۲۶۳**	۰/۳۹۱**	۰/۴۸۶**	۰/۵۲۸**	۰/۵۰۱**	۱							
۹. کنترل	۰/۴۲۸**	۰/۵۰۵**	۰/۲۷۳**	۰/۴۴۰**	۰/۵۵۷**	۰/۶۳۳**	۰/۴۲۵**	۰/۳۸۷**	۱						
۱۰. سرسختی روان‌شناختی	۰/۵۲۶**	۰/۶۶۱**	۰/۳۵۸**	۰/۴۸۳**	۰/۵۶۳**	۰/۵۸۲**	۰/۸۵۳**	۰/۷۴۸**	۰/۷۶۴**	۱					
۱۱. گریز عاطفی	-۰/۱۸۷**	-۰/۲۵۷**	-۰/۱۳۶**	-۰/۱۶۶**	-۰/۲۸۷**	-۰/۳۸۹**	-۰/۴۲۰**	-۰/۴۶۷**	-۰/۴۳۳**	-۰/۳۷۱**	۱				
۱۲. جایگاه من	۰/۵۵۹**	۰/۷۴۰**	۰/۴۹۳**	۰/۴۵۷**	۰/۶۰۰**	۰/۵۸۳**	۰/۵۶۵**	۰/۵۸۳**	۰/۵۶۵**	۰/۶۶۵**	۰/۳۶۸**	۱			
۱۳. واکنش‌پذیری عاطفی	۰/۴۰۰**	۰/۲۴۴**	۰/۰۴۹	۰/۳۰۳**	۰/۱۸۷**	۰/۰۸۴	۰/۰۹۰	۰/۰۹۲	۰/۱۰۳	۰/۱۱۹*	۰/۲۴۴**	۰/۲۰۷**	۱		
۱۴. هم‌آمیختگی با دیگران	-۰/۰۵۹	-۰/۱۶۶**	-۰/۱۵۷**	-۰/۰۴۲	-۰/۲۸۴**	-۰/۳۵۰**	-۰/۳۶۶**	-۰/۲۸۱**	-۰/۱۶۱**	-۰/۳۶۲**	-۰/۳۸۸**	-۰/۵۲۷**	-۰/۱۵۱**	۱	
۱۵. تمایز یافتگی خود	۰/۴۶۸**	۰/۴۸۶**	۰/۱۲۲*	۰/۴۱۵**	۰/۲۷۰**	۰/۰۶۷	۰/۰۵۵	۰/۱۱۶*	۰/۱۸۰**	۰/۱۴۳**	۰/۴۵۸**	۰/۳۷۳**	۰/۲۸۷**	۰/۲۸۷**	۱

$p < 0.01$ ** $p < 0.05$ *

توافق $0/48$ و وظیفه‌شناسی $0/50$ با سازگاری زناشویی همبستگی دارند. از میان مؤلفه‌های سرسختی: تعهد $0/41$

جدول ۲ نشان می‌دهد که از پنج عامل شخصیت نئو: برون‌گرایی $0/75$ ، گشودگی $0/33$ ، روان‌رنجورخوبی $0/53$

درجه دوم و گشودگی به تجربه با ضریب بتای ۰/۰۷ در درجه سوم قادر به پیش‌بینی سازگاری زناشویی بودند. متغیر توافق‌جویی و وظیفه‌شناسی قادر به پیش‌بینی سازگاری نبودند.

با توجه به جدول ۴ نتایج حاصل از تحلیل رگرسیون چندگانه نشان داد که متغیر جایگاه من با ضریب بتای ۰/۵۹ در گام اول، واکنش‌پذیری عاطفی با ضریب بتای ۰/۲۷ در گام دوم، هم‌آمیختگی با دیگران ۰/۲۶ در گام سوم و گریز عاطفی با ضریب بتای ۰/۱۳- در گام چهارم قادر به پیش‌بینی سازگاری بودند.

با توجه به جدول ۵ نتایج حاصل از تحلیل رگرسیون چندگانه نشان داد که متغیر کنترل با ضریب بتای ۰/۲۶ در گام اول پیش‌بینی، چالش طلبی با ضریب بتای ۰/۲۲ در گام دوم پیش‌بینی و تعهد با ضریب بتای ۰/۱۸ در گام سوم قادر به پیش‌بینی سازگاری زناشویی بودند.

چالش طلبی ۰/۴۲، کنترل ۰/۴۳ و سرسختی کل ۰/۵۳ با سازگاری زناشویی رابطه داشتند. از میان مؤلفه‌های تمایز یافتگی نیز: گریز عاطفی ۰/۱۹، جایگاه من ۰/۶۰، واکنش‌پذیری عاطفی ۰/۴۰، هم‌آمیختگی با دیگران ۰/۰۵- و نمره کل تمایز یافتگی خود ۰/۴۷ با سازگاری زناشویی همبستگی داشتند؛ که همگی بجز هم‌آمیختگی با دیگران از لحاظ آماری معنادار هستند.

برای تشخیص هم‌خطی در رگرسیون از شاخص تلورانس و عامل تورم واریانس استفاده شد. نتایج تحلیل هم‌خطی نشان داد که شاخص تلورانس ۰/۴۴ و عامل تورم واریانس ۲/۲ است. از این‌رو یکی از مفروضه‌های لازم برای تحلیل رگرسیون فراهم است. در جدول ۲ ماتریس همبستگی خرده‌مقیاس‌های متغیرهای پژوهش آورده شده است. با توجه به جدول ۳ نتایج حاصل از تحلیل رگرسیون چندمتغیره نشان داد که متغیر برون‌گرایی با ضریب بتای ۰/۶۳ در درجه اول پیش‌بینی، متغیر روان‌رنجورخویی با ضریب بتای ۰/۱۱۲- در

جدول ۳) نتایج رگرسیون چندگانه برای پیش‌بینی سازگاری زناشویی بر اساس ویژگی‌های شخصیتی

P	t	R ²	R	ضرایب غیراستاندارد		متغیر	
				B	خطای استاندارد		
۱/۰۰	۱۹/۳۱۱	۰/۵۸	۰/۷۶	Beta	۴/۰۳۳	۷۷/۸۸۵	(ثابت)
۰/۰۱۱	-۲/۵۵۲			-۰/۱۱۲	۰/۰۸۶	-۰/۲۲۰	رنجورخویی
۰/۰۰۱	۱۲/۴۰۸			۰/۶۳۱	۰/۰۷۰	۰/۸۶۹	برون‌گرایی
۰/۰۳۹	۲/۰۶۸			۰/۰۷۷	۰/۰۸۷	۰/۱۸۰	گشودگی به تجربه
۰/۹۹۱	۰/۰۱۱			۰/۰۰۱	۰/۰۸۱	۰/۰۰۱	توافق‌جویی
۰/۳۱۲	۱۰/۱۲			۰/۰۴۶	۰/۰۸۵	۰/۰۸۶	وظیفه‌شناسی

جدول ۴) نتایج رگرسیون چندگانه برای پیش‌بینی سازگاری زناشویی بر اساس مؤلفه‌های تمایز یافتگی خود

P	t	R ²	R	ضرایب غیراستاندارد		متغیر	
				B	خطای استاندارد		
۰/۰۰۱	۱۳/۹۹	۰/۴۴	۰/۶۷	Beta	۳/۷۱	۵۲/۰۳	(ثابت)
۰/۰۰۱	۱۱/۵۵			۰/۵۹	۰/۰۹	۱/۰۸	جایگاه من
۰/۰۰۱	۵/۴۲			۰/۲۶	۰/۱۱	۰/۶۴	هم‌آمیختگی با دیگران
۰/۰۰۲	-۳/۰۵			-۰/۱۳	۰/۱۴	-۰/۴۴	گریز عاطفی
۰/۰۰۱	۶/۱۸			۰/۲۷	۰/۱۳	۰/۱۸۰	واکنش‌پذیری عاطفی

جدول ۵) نتایج رگرسیون چندگانه برای پیش‌بینی سازگاری بر اساس مؤلفه‌های سرسختی

P	t	R ²	R	ضرایب غیراستاندارد		متغیر	
				B	خطای استاندارد		
۰/۰۰۱	۳۶/۴۰	۰/۲۸	۰/۵۳	Beta	۲/۰۸	۷۵/۸۸	(ثابت)
۰/۰۰۱	۳/۴۴			۰/۱۸	۰/۱۵	۰/۵۲	تعهد
۰/۰۰۱	۵/۱۹			۰/۲۶	۰/۱۷	۰/۸۹	کنترل
۰/۰۰۱	۴/۲۹			۰/۲۲	۰/۲۳	۰/۹۷	چالش طلبی

بحث

سازگاری زناشویی به منزله یکی از مهم‌ترین عوامل در تعیین ثبات و دوام رابطه زناشویی مطرح شده است (۱). سازگاری زناشویی بر بسیاری از ابعاد زندگی فردی و اجتماعی انسان‌ها تأثیر می‌گذارد و در واقع زیر بنای عملکرد خوب خانواده است. سازگاری به ویژه در سال‌های ابتدایی پس از ازدواج و اوایل زندگی زوج‌های جوان، نقش برجسته تری دارد، زیرا سال‌های اول زندگی زناشویی پر تنش‌تر است و زوجها بیشترین کاهش رضایتمندی و بالاترین میزان طلاق و جدایی را در خلال این سال‌ها تجربه می‌کنند (۲). سازگاری زناشویی تحت تأثیر برخی عوامل از جمله عوامل روان‌شناختی قرار دارد. از جمله عوامل روان‌شناختی مؤثر در سازگاری زناشویی می‌توان از ویژگی‌های شخصیتی، تمایز یافتگی خود و سرسختی روان‌شناختی نام برد. در این راستا پژوهش حاضر با هدف پیش‌بینی سازگاری زوج‌های جوان بر مبنای ویژگی‌های شخصیتی، تمایز یافتگی خود و سرسختی در بین زوج‌های جوان شهر اهواز صورت گرفت. نتایج تحلیل رگرسیون چندگانه نشان داد که ویژگی‌های شخصیتی، تمایز یافتگی خود و سرسختی می‌تواند پیش‌بینی‌کننده خوبی برای سازگاری زناشویی باشد. پژوهش‌های فراوانی نشان می‌دهند که ویژگی‌های شخصیتی هر فرد زیربنای روان‌شناختی روابط پایدار وی با دیگران است و بنابراین پیش‌بینی کننده کلیدی برای روابط موفق و کارآمد و یا ناموفق و ناکارآمد است. ویژگی‌های شخصیتی موجب می‌شوند که افراد در مواجهه با مسائل و مشکلات زندگی واکنش‌های متفاوتی نشان دهند (۴). هر چه افراد توانایی بیشتر در مهار فشار روانی داشته باشند، کمتر از شیوه‌های مقابله‌ای مبتنی بر هیجان که منجر به ناسازگاری می‌شود استفاده می‌کنند. این در حالی است که بر اساس مدل پنج عاملی شخصیت، افرادی که نمرات بالایی در عامل روان رنجورخویی کسب می‌کنند بیشتر مستعد تجربه هیجان‌های منفی از جمله خشم، تکانشگری، ناکامی، پرخاشگری و آسیب‌پذیری هستند (۴، ۵، ۲۸). به رویدادها به شکل منفی واکنش نشان می‌دهند و منفی بودن آن را زیاد تر از حد برآورد می‌کنند (۴). در زمینه نقش منفی روان رنجورخویی در سازگاری زناشویی باید گفت که رگه‌های شخصیتی همچون بی‌ثباتی هیجانی، آسیب‌پذیری‌های

دائمی را به دنبال دارد که در چگونگی سازش یافتگی زوجین با تجربه‌های پر تنش تأثیر می‌گذارد (۲۸). بدین ترتیب سازگاری در روابط را تحت تأثیر قرار می‌دهد. علاوه بر این روان‌رنجورخویی در بردارنده انواع هیجان‌های منفی مانند ترس، خشم و برانگیختگی است. این‌گونه افراد احتمال بیشتری دارد که دارای باورهای غیرمنطقی باشند و قدرت کمتری در کنترل امیال و تکانه‌ها داشته باشند (۴، ۵). این افراد به هنگام مواجهه با موقعیت‌های اضطراب‌زا ناامید شده و آن را به عنوان تهدید در نظر می‌گیرند (۵). از سوی دیگر میزان برآورد این افراد از توانایی خود در مقابله با مسائل و مشکلات پایین است. بناب این خود را قادر به تغییر موقعیت نمی‌دانند و تنها کاهش هیجان‌های مرتبط با موقعیت مشکل آفرین را مدنظر قرار می‌دهند و از راهبردهای مقابله هیجان مدار استفاده می‌کنند که این امر خود موجب اقدام به رفتارهای ناسازگارانه زناشویی می‌شود. به عبارت دیگر، استفاده از راهبردهای مقابله هیجان‌مدار در مواجهه با مسایل و مشکلات زندگی زناشویی با برانگیختن رفتارهای نامرتب با سازگاری و رضایت زناشویی، عملکرد فرد را در مدیریت مسایل و مشکلات زندگی تضعیف می‌کند که به کاهش سازگاری زناشویی منجر می‌شود (۴). پژوهش‌ها نشان می‌دهند که روان رنجورخویی زیربنای اضطراب و ترس از شکست است. فردی که عدم ثبات هیجانی دارد، سعی در پرهیز از موقعیت‌های تهدیدزا می‌کند و کمتر با وضعیت پاداش دهنده تحت تأثیر قرار می‌گیرد (۴، ۵). یکی از ویژگی‌های افراد روان آزرده‌خو، خودپنداره ضعیف است که این امر می‌تواند به نیازی ناهشیار برای شکست و تداوم احساس شکست خوردگی منجر شود. به همین دلیل روان آزرده خویی به کاهش سازگاری زناشویی منجر می‌شود.

بنابراین با توجه به این یافته پژوهش، افرادی که از سطح روان رنجورخویی بالایی برخوردارند به احتمال زیاد در برخورد با مسایل و مشکلات زندگی زناشویی از راهبردهای مقابله‌ای هیجان‌مدار به جای مسئله‌مدار استفاده می‌کنند و همین امر آنان را در معرض ناسازگاری قرار می‌دهد. این نتیجه حاکی از آن است که زمانی که هر دو زوج از راهبردهای مسئله‌مدار در مواجهه با مسایل و مشکلات زندگی استفاده کنند باشند، سازگاری بیشتر از زمانی است که زوج‌ها روان آزرده‌خو باشند و از راهبردهای هیجان‌مدار

عاملی شخصیت، وظیفه‌شناسی با مجموعه‌ای از ویژگی‌ها همچون خویش‌داری، نظم و ترتیب، تعمق و پیگیری فعالانه اهداف مشخص می‌شود و نمره بالا در این مقیاس نشانه قابلیت اعتماد و اتکا، خودنظم‌بخشی، پیشرفت‌مداری، سخت‌کوشی، مصمم بودن، انگیزش و مسئولیت‌پذیری بالاست (۳) همچنین افراد برخوردار از وظیفه‌شناسی بالا از آنجا که سخت‌کوش و هدفمند بوده و قدرت جهت‌دهی خوبی در زندگی دارند به آسانی در برخورد با مسائل ناامید نمی‌شوند و تلاش برای موفقیت را متوقف نمی‌کنند. شاید یکی از دلایل عدم قدرت پیش‌بینی سازگاری زناشویی از بعد وظیفه‌شناسی در پژوهش حاضر آن باشد که سوالات بعد وظیفه‌شناسی مانند "فرد مرتب و منظمی هستم"، "به خوبی می‌توانم کارهایم را طوری تنظیم کنم که درست سر زمان تعیین شده انجام شوند"، "وسایل متعلق به خودم را تمیز و مرتب نگه می‌دارم"، "سعی می‌کنم کارهایم را با احساس مسئولیت انجام دهم" و... بیشتر بعد وظیفه‌شناسی در رابطه با فعالیت‌های شغلی و امور شخصی مدنظر طراحان پرسشنامه شخصیتی نثو بوده و کمتر به بعد وظیفه‌شناسی نسبت به وظایف همسری توجه نموده‌اند. دلیل دیگر می‌تواند آن باشد که لزوماً فرد وظیفه‌شناس احساس رضایت از زندگی زناشویی و سازگاری زناشویی را ممکن است نداشته باشد. به کرات مشاهده شده در جلسات خانواده‌درمانی زوجین ناسازگار که میزان رضایت زناشویی پایینی را گزارش می‌کنند ادعا می‌کنند که یکی از ویژگی‌های مثبت همسرشان تعهد و وظیفه‌شناسی است. علاوه بر آن ویژگی وظیفه‌شناسی در حد بالا می‌تواند رگه‌های شخصیت وسواسی را نشان دهد که در مشاوره‌های شغلی بسیار مطلوب است ولی در مشاوره‌های زناشویی می‌تواند زمینه‌های نارضایتی را در زندگی زناشویی فراهم کند. افراد با ویژگی وظیفه‌شناسی بالا احتمالاً کمال‌گرا هستند و انتظار دارند که همسرشان تمام و کمال بوده و تمام کارها را به خوبی و سر وقت انجام دهد و هیچ عیب و نقصی در انجام کارها نداشته باشد که خود می‌تواند زمینه ناسازگاری را فراهم کند.

پژوهش حاضر همچنین نشان داد که رابطه معنی‌داری بین گشودگی به تجربه با سازگاری زناشویی وجود دارد. در تبیین این یافته می‌توان گفت که گشودگی به تجربه با ویژگی

استفاده‌کنند. این یافته با بسیاری از تحقیقات در زمینه رابطه ویژگی‌های شخصیتی با رضایت و سازگاری همخوانی دارد (۲۸، ۲۶).

شاد و همکاران (۲۶) در پژوهش خود همسو با یافته‌های این پژوهش نشان دادند که ویژگی روان‌رنجورخویی با رضایت زناشویی رابطه منفی و ویژگی‌های برون‌گرایی، مسئولیت‌پذیری، توافق‌جویی و گشودگی به تجربه با رضایت زناشویی رابطه مثبت دارد. جزایری و همکاران (۲۷) که به تدوین مدل شادکامی بر اساس ویژگی‌های شخصیتی پرداختند همسو با یافته‌های این پژوهش به این نتیجه رسیدند که روان‌رنجورخویی اثر منفی و معنی‌داری بر شادکامی و برون‌گرایی و گشودگی به تجربه اثر مثبت و معنی‌داری بر شادکامی دارد. در پژوهش آنها نشان داده شد که برون‌گرایی و تجربه‌گرایی اساس زیستی رضایت از زندگی و شادکامی، توافق‌پذیری و وظیفه‌شناسی زمینه‌ساز ظهور رضایت از زندگی و احساس شادکامی است.

در تبیین رابطه برون‌گرایی و سازگاری زناشویی واتسون، هابارد و ویز تمایل به تجربه عواطف مثبت و کریتلز برخوردار از اعتماد به نفس و خلق مثبت را به عنوان عامل این ارتباط ذکر کرده‌اند. همچنین دارگیز و همکاران داشتن مهارت جرأت‌ورزی و برخوردار از روابط گرم و صمیمی با دیگران را دلیل دور بودن افراد برون‌گرا از شیوه‌های منفعل مقابله با موقعیت‌های فشارزا می‌دانند. برون‌گرایی می‌تواند از طریق افزایش سطح حمایت اجتماعی و به طبع آن گرایش به راهبردهای مبتنی بر مسئله، همچون درخواست حمایت اجتماعی، زوجین را در جهت بهبود روابط بین فردی یاری نماید (۳، ۲۷). در تبیین این یافته می‌توان گفت حمایت خانوادگی و اجتماعی سنگ‌بنای کاهش استرس و تنش روانی و به تبع آن بهره‌گیری از شیوه‌های مناسب و فعال مقابله با فشار روانی و مشکلات زندگی زناشویی است و رفتارهای مقابله‌ای مسئله‌محور را تسهیل می‌نماید و این مسئله در کشور ما که خانواده واحد شبکه اجتماعی است و افراد شیوه‌های مناسب رفتار و حل مسأله را در آن می‌آموزند، و به ویژه در سال‌های ابتدایی بعد از ازدواج نقش مهمی در سازگاری زناشویی زوجین دارند.

پژوهش حاضر نشان داد که عامل شخصیتی وظیفه‌شناسی نتوانسته سازگاری زناشویی را پیش‌بینی کند. در مدل پنج

های حل تعارضات زناشویی یکی از موارد نارضایتی همسران آن است که همسرشان جلب رضایت اقوام، دوستان و آشنایان را بر جلب رضایت همسر ترجیح داده و از نظر دیگران فرد بسیار محبوبی است، این در حالی است که از نظر آنها رفتار همسرشان در محیط بیرون از منزل با رفتار داخل منزل بسیار متفاوت است و رفتارهای از خودگذشتگی، ایثار و همراهی را با همسر خود ندارد. در برخی از موارد همسران تمایل دارند که همسرشان بیشتر نیرو، انرژی و وقت خود را صرف همسر کرده و کمتر به رفتارهای یاری رسان به اقوام، دوستان و همکاران بپردازد. در ضمن این پژوهش در شهر اهواز انجام شده و ممکن است رفتارهای نوع دوستی، خونگرمی، ایثار و فداکاری برای دیگران و ترجیح دادن دیگران بر همسر در میان این افراد شایع‌تر از مردمان شهرهای دیگر ایران باشد.

یکی دیگر از عوامل روان‌شناختی مؤثر در پیش‌بینی سازگاری زناشویی تمایز‌یافتگی خود است. نتایج پژوهش‌ها نشان داد که تمایز‌یافتگی زوجین می‌تواند پیش‌بینی‌کننده سازگاری باشد (۷، ۸). تمایز‌یافتگی خود در حکم نشانه میزان استقلال عاطفی از خانواده است و عاملی در جهت پیش‌بینی برای سازگاری در نظر گرفته می‌شود. در مورد رابطه مستقیم تمایز‌یافتگی خود با سازگاری زوج‌های جوان با در نظر گرفتن چارچوب نظریه بوئن می‌توان این‌گونه تبیین کرد که شبکه‌های معیوب روابط به رویدادهای منفی، واکنش‌های عاطفی و هیجانی شدید و منفی منجر می‌شود. این زوجین در برابر مسائل کم‌اهمیت واکنش هیجانی شدید و منفی نشان می‌دهند. چنین افرادی به بلوغ هیجانی کمتری رسیده و ظرفیتی محدود برای پیوندهای صمیمانه دارند. عدم توانایی در تشکیل پیوند صمیمانه پیامدهای ناگواری برای خانواده‌ها و تهدیدی برای سازگاری زوجین به شمار می‌رود (۸، ۱۰). بوئن معتقد است افرادی که تمایز کمتری از خانواده اصلی خود دارند، انعطاف‌پذیری کمتری دارند. آنها احتمالاً در برابر اضطراب مزمن زندگی آسیب‌پذیرترند و توانایی استفاده از راه‌حل‌های منطقی در رفع مسائل و مشکلات زندگی را ندارند. چنین افرادی به سمت افکار منفی و وابستگی به همسرشان تمایل دارند (۷، ۸) زوج‌هایی که تمایز‌یافتگی پایینی دارند در برخورد با مسائل و مشکلات زندگی توانایی تصمیم‌گیری عقلانی کمتری دارند و بیشتر احساسی عمل

هایی نظیر انعطاف‌پذیری در حل مشکلات، توجه بیشتر به همسر، استفاده از روش‌های گوناگون و عقلانی در حل تعارضات زناشویی و روابط جنسی (۲۷) به کارگیری شیوه‌های تفکر واگرا در حل مسائل (۲)، که از ویژگی‌های افراد تجربه‌پذیر است موجب می‌شود زوجین در حل مسائل و چالش‌های زندگی زناشویی به گستره وسیع‌تری از راه حل‌ها دست یابند. همین امر می‌تواند از سطح تعارضات آنها بکاهد و دستیابی به سازگاری زناشویی را آسان کند.

یافته‌های پژوهش نشان داد که توافق‌جویی نتوانسته سازگاری زناشویی را پیش‌بینی کند. توافق‌جویی نشان‌دهنده ویژگی‌های شخصیتی مانند همدردی نسبت به دیگران، کمک به آنها و باور به اینکه دیگران نیز متقابلاً کمک‌کننده هستند، می‌باشد (۶). تمایل به انطباق علایق با دیگران، نوع دوستی، همراهی، فروتنی و یاری کردن دیگران از دیگر ویژگی‌های افراد توافق‌جو است (۵). افراد توافق‌جو به گوش دادن به صحبت‌های دیگران علاقمند هستند. رفتار همدلانه و مبتنی بر احترام با دیگران دارند. از تحقیر، سرزنش و کنایه زدن به دیگران پرهیز می‌کنند. نوع دوستی که از دیگر ویژگی‌های توافق‌جویی است بر توجه فرد به دیگران، از خودگذشتگی و ایثار تأکید دارد. افراد دارای این ویژگی در هر حال آماده کمک کردن به دیگران هستند (۳، ۱). در تبیین یافته‌های این بخش از پژوهش می‌توان ادعا کرد که افراد توافق‌جو سعی دارند روابط بین فردی خوبی داشته باشند و در دیدگاه دیگران افراد محبوبی باشند از پرسش‌های مؤلفه توافق‌جویی می‌توان به موارد زیر اشاره کرد "سعی می‌کنم در مقابل همه مؤدب باشم"، "با فامیل و همکارانم جر و بحث نمی‌کنم"، "اغلب آشنایانم مرا دوست دارند"، "همکاری را بر رقابت بر دیگران ترجیح می‌دهم" و... همانگونه که مشاهده می‌شود این ویژگی شخصیتی روابط بین فردی افراد را می‌سجد، ولی به طور مستقیم میزان توافق‌جویی با همسر را نمی‌سجد. ضمن آن که فردی که میزان توافق‌جویی بالایی با همکاران، دوستان و آشنایان خود دارد احتمال دارد با همسر خود نسبت به دیگران، میزان توافق‌جویی پایین‌تری داشته باشد. در بسیاری از موارد یکی از دلایل نارضایتی همسران رفتار از خودگذشتگی، نوع دوستی، توجه زیاد همسر به دوستان، آشنایان، اقوام و همکاران خود و رفتارهای یاری رسان به دیگران و کم‌توجهی به همسر است. در مشاوره

می‌توانند بر اتفاقات ناگوار چیره شوند (۱۶، ۲۵). این افراد اتفاقات ناگوار را تهدیدکننده و کنترل‌ناپذیر نمی‌بینند. در مواقعی که باید به فعالیت‌هایی دست بزنند که نسبت به آن رغبت ندارند. با استفاده از راهبردهایی آن فعالیت را به یک کار جالب و مثبت و فرصتی برای رشد و بالندگی تبدیل می‌کنند و از این طریق می‌توانند شرایط را متناسب با ویژگی‌های خود سازگار نمایند. افراد سرسخت، به عنوان افرادی که حوادث را پیامد رفتار خودشان (۱۴، ۲۵) می‌دانند، احساس کنترل بیشتری در زندگی خویش دارند و نسبت به نتایج کارهای خویش، احساس مسئولیت بیشتری می‌نمایند. به این ترتیب، افراد سرسخت، زندگی را مجموعه‌ای از ناملایمات و حوادث جبرگرایانه و خود را انسانی محکوم به تسلیم در برابر دشواری‌ها نمی‌بینند و همین دیدگاه مثبت به زندگی، زمینه سازگاری و تلاش بیشتر در راستای تحقق خواسته‌ها و برطرف کردن دشواری‌های زندگی را برای آنها فراهم می‌آورد. این تلاش هدفمند که مخالف با رفتارهای فعل‌پذیری، پذیرندگی و مطیع بودن است (۱۶، ۱۷) زمینه سازگاری زناشویی را فراهم می‌آورد. خوش‌بینی و جهت‌گیری مثبت در زندگی منجر به هیجانات مثبت و سازگاری بیشتر در فرد خواهد شد و نیز سبب می‌شود فرد در برابر شرایط استرس‌زا، تحمل و تاب‌آوری بیشتری از خود نشان دهد (۱۷، ۲۱).

در جمع‌بندی نتایج می‌توان بیان داشت که متغیرهای ویژگی‌های شخصیتی، سطح تمایز‌یافتگی و سرسختی توانایی پیش‌بینی درصد قابل ملاحظه‌ای از واریانس سازگاری را دارند و از میان این سه متغیر بیشترین سهم پیش‌بینی مربوط به متغیر ویژگی‌های شخصیتی است که قدرت تبیین‌کنندگی بیشتری را دارد. بعد از آن متغیر تمایز‌یافتگی خود و در آخر متغیر سرسختی قرار دارد. در میان خرده مؤلفه‌ها، در متغیر ویژگی‌های شخصیتی خرده مؤلفه برون‌گرایی، در متغیر تمایز‌یافتگی خود، خرده مؤلفه جایگاه من و در متغیر سرسختی، خرده مؤلفه کنترل بیشترین قدرت تبیین‌کنندگی سازگاری را دارند.

در مطالعه حاضر محدودیت‌هایی وجود داشت که باید در تعمیم‌پذیری یافته‌ها احتیاط شود. از جمله این‌که پژوهش حاضر در شهر اهواز صورت گرفت لذا تعمیم یافته‌های آن به

می‌کنند. همچنین این زوج‌ها به دلیل وابستگی به سیستم خانواده قبلی‌شان و تداخل دو سیستم دچار مشکلاتی می‌شوند که سبب افزایش درگیری‌ها و ناراضی‌های می‌شود. این اضطراب‌های برآمده از تمایز‌یافتگی همسران در زندگی اختلاف نظر به میان آنها می‌انجامد. در مقابل در نظام‌های تمایز‌یافته زوجین کمتر دچار تعارض می‌شوند. با توجه به نظریه بوئن افراد متمایز در برخورد با مسائل و مشکلات زندگی عقلانی و منطقی برخورد کرده و آنها را حل می‌نمایند. ثانیاً تمایز از خانواده اصلی موجب جلوگیری از تداخل دو سیستم و مانع ایجاد مشکلات در زندگی زوج‌ها می‌شود (۹، ۱۰). افراد با تمایز‌یافتگی بالا به هیجانات خودآگاهی دارند و قادر به سنجش متفکرانه موقعیت هستند. این افراد احساس، تفکر و رفتار منعطف در سازگاری با فشارهای زندگی دارند و دارای عواطف روشن در ارتباط با دیگران هستند. همچنین در نزدیکی و گسستگی ارتباط از تعادل روانی برخوردارند. این ویژگی‌های زوج‌های تمایز‌یافته موجب قوام روابط زوجی و افزایش سازگاری می‌شود. یافته‌های به دست آمده در این قسمت پژوهش همسو با نتایج بسیاری از پژوهش‌های پیشین است (۷، ۸، ۱۰-۱۳). این پژوهشگران به این نتیجه رسیده‌اند که تمایز‌یافتگی خود زوجین بصورت مثبتی بر سازگاری اثر می‌گذارد.

یافته دیگر پژوهش حاضر، بیانگر پیش‌بینی سازگاری بر مبنای سرسختی بود. این یافته نیز در توافق با مطالعات پیشین است. سرسختی یک ساختار چندمؤلفه‌ای است که همه افراد به درجاتی از آن برخوردارند. این مؤلفه، ترکیبی از باورها درباره خویشتن و جهان است که از سه مؤلفه اساسی تعهد، مهار و مبارزه‌جویی تشکیل شده است. تحقیقات روان‌شناسان نشان می‌دهد که سرسختی مؤلفه‌ای است که با حس کنجکاوی، تمایل به داشتن تجارب جالب و معنادار، ابراز وجود، پرنرزی بودن، توانایی و مقاومت بیشتر مشخص شده است (۱۶). در برخی پژوهش‌ها (۲۱، ۲۵) نشان داده شده که ویژگی سرسختی، دارای ارتباط معکوس با هیجانات منفی از جمله غمگینی، اضطراب و احساس گناه است. طبق این پژوهش‌ها افرادی که از ویژگی سرسختی پایین‌تری برخوردارند، سطوح بالاتری از ویژگی‌های ناسالم شخصیتی و هیجانات منفی مانند غمگینی، اضطراب و احساس گناه را دارا هستند و این امر به این معناست که افراد سرسخت

states and traits. *Journal of personality*. 2019; 87(2): 276-94.

6- Xie J, Zhou ZE, Gong Y. Relationship between proactive personality and marital satisfaction: A spillover-crossover perspective. *Personality and Individual Differences*. 2018; 128: 75-80.

7- Klever P. Goal direction and effectiveness, emotional maturity, and nuclear family functioning. *Journal of marital and family therapy*. 2009; 35(3): 308-24.

8- Skowron EA, Dendy AK. Differentiation of self and attachment in adulthood: Relational correlates of effortful control. *Contemporary family therapy*. 2004; 26(3): 337-57.

9- YooYa Y. The relationship among the family functioning self-differentiation and junior high school student's irrational believes. *Journal of Social psychology*. 2007; 73: 223-34.

10- Peleg O, Messerschmidt-Grandi C. Differentiation of self and trait anxiety: A cross-cultural perspective. *International Journal of Psychology*. 2018.

11- Yoosefi N, Azizi A. Explaining a model to predict marital conflict based on differentiation and personality types. *Culture counseling*. 2018;9:57-78. [in Persian].

12- Lampis J, Cataudella S. Adult Attachment and Differentiation of Self-Constructs: A Possible Dialogue? *Contemporary Family Therapy*. 2019; 1-9.

13- Mahmoudimehr M, Navabinejad GH. The effect of couple therapy Bowen's approach on differentiation couples. *Journal of consoling Research*. 2010; 1(39): 7-18. [in Persian].

14- Kowalski CM, Schermer JA. Hardiness, perseverative cognition, anxiety, and health-related outcomes: A case for and against psychological hardiness. *Psychological reports*. 2018:0033294118800444.

15- Eroz, S. Su., Onat, E. psychological hardiness: a survey in hospitality management. *Research Journal of Business and Management*. 2018; 5(1): 81-9.

16- Ahmadi F, Naeinian M R, Hydarinasub L. To study simple and Multiple correlation among Extroversion and psychological Hardiness with Happiness in students Regarding to sexuality. *Journal of clinical psychology*. 2015; 7(1): 63-73.

17- Sivrikaya MH. The Role of Psychological Hardiness on Performance of Scissors Kick. *Journal of Education and Training Studies*. 2018; 6(n12a): 70-4.

18- Miri M, Shirazi M. comparison of personality trait, and Altitude to suicide in two Groups of individuals with suicide Attempts by self ° Immolation and Drug use. *Journal of Clinical psychology*. 2009; 1(33): 11-20.

19- Skowron EA, Friedlander ML. The Differentiation of Self Inventory: Development and

سایر مناطق کشور باید با احتیاط صورت گیرد. محدودیت دیگر مربوط به طرح مطالعه است. مطالعه حاضر از نوع همبستگی است لذا نمی‌توان روابط را علی‌تفسیر کرد. در این مطالعه متغیرهای فردی در نظر گرفته شده است و نقش عوامل محیطی بررسی نشده است. پیشایندهای مؤثر سازگاری زناشویی ترکیبی از عوامل شخصی و محیطی هستند.

پیشنهاد می‌گردد با توجه به نقش بنیادی ویژگی‌های شخصیتی، تمایزیافتگی خود و سرسختی در پیش‌بینی سازگاری زناشویی، از کارگاه‌های آموزشی در راستای ارتقاء سازگاری زناشویی، افزایش تمایزیافتگی خود با تأکید بر "جایگاه من" و سرسختی به خصوص در بعد "کنترل" در مشاوره‌های قبل از ازدواج و زوج‌درمانی استفاده گردد. همچنین، پیشنهاد می‌شود در آینده پژوهشگران فراتحلیلی با توجه به ابعاد متغیرهای مورد پژوهش در پیش‌بینی سازگاری زناشویی در رده‌های سنی و در شهرهای مختلف انجام دهند.

تشکر و قدردانی: این مقاله برگرفته شده از پایان‌نامه کارشناسی‌ارشد رشته مشاوره خانواده در سال ۹۷-۱۳۹۶ می باشد که با حمایت دانشگاه پیام‌نور اجرا شده است. بدین وسیله از مراکز بهداشتی و درمانی و شبکه بهداشت شهر اهواز که با همکاری صمیمانه امکان اجرای این پژوهش را فراهم نمودند و در انجام پژوهش پژوهشگران را یاری دادند قدردانی می‌گردد.

منابع

- 1- Kreitler S. Personality traits as patterns of meaning assignment tendencies. *Journal of personality*. 2018; 86(1): 55-68.
- 2- Watson D, Hubbard B, Wiese D. General traits of personality and affectivity as predictors of satisfaction in intimate relationships: Evidence from self-and partner-ratings. *Journal of personality*. 2000; 68(3): 413-49.
- 3- Amani A, Eisanejad O, Azizi A. study of the structural relations of Early Maladaptive schemas, personality Factors and Marital Adjustment. *Journal Management system*. 2015; 10(37): 45-70. [in Persian].
- 4- Dargis M, Newman J, Koenigs M, Dargis M, Newman J, Koenigs M. Personality Disorders: Theory, Research, and Treatment. Advance online publication. 2015; 10(2): 123-31.
- 5- Magee C, Biesanz JC. Toward understanding the relationship between personality and well-being

initial validation. *Journal of counseling psychology*. 1998; 45(3): 235.

20- Skowron EA, Schmitt TA. Assessing interpersonal fusion: Reliability and validity of a new DSI fusion with others subscale. *Journal of marital and family therapy*. 2003; 29(2): 209-22.

21- Naemi AM. The resiliency, hardiness, life satisfaction and body image in high school female students of sabzevar. *Women in Development and politics*. 2017; 14(4): 535-52. [in Persian].

22- Busby DM, Christensen C, Crane DR, Larson JH. A revision of the Dyadic Adjustment Scale for use with distressed and nondistressed couples: Construct hierarchy and multidimensional scales. *Journal of Marital and family Therapy*. 1995; 21(3): 289-308.

23- Spanier GB. Assessing the strengths of the Dyadic Adjustment Scale. 1988.

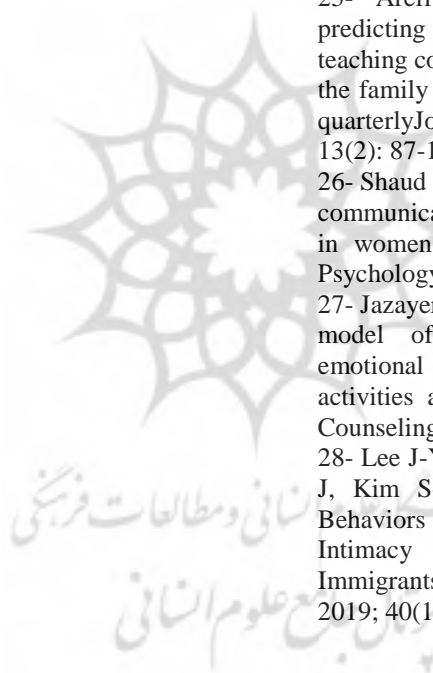
24- Bradbury TN, Fincham FD, Beach SR. Research on the nature and determinants of marital satisfaction: A decade in review. *Journal of marriage and family*. 2000; 62(4): 964-80.

25- Arefi M, Rahimi A, Sheikh Esmaili M. predicting Marital Adjustment among young teaching couples on the Basis of Differentiation from the family of origin and parents marital satisfaction. *quarterly Journal of Family and Research*. 2016; 13(2): 87-106. [in Persian].

26- Shaud S, Asad S. Marital adjustment, convergent communication patterns, and psychological distress in women with early and late marriage. *Current Psychology*. 2018; 1-8.

27- Jazayeri S H, Delavar A, Dortaj F. Developing a model of happiness based personality traits, emotional intelligence, attachment style, Voluntary activities and demographic characteristics. *Culture Counseling*. 2018; 9(35): 27-56. [in Persian].

28- Lee J-Y, Kim J-S, Kim S-S, Jeong J-K, Yoon S-J, Kim S-J, et al. Relationship between Health Behaviors and Marital Adjustment and Marital Intimacy in Multicultural Family Female Immigrants. *Korean journal of family medicine*. 2019; 40(1): 31.

پرویشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی
پرتال جامع علوم انسانی